

**ISSN 2518-1483 (Online),
ISSN 2224-5227 (Print)**

2018 • 3

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ**

БАЯНДАМАЛАРЫ

ДОКЛАДЫ

**НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

REPORTS

**OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

ЖУРНАЛ 1944 ЖЫЛДАН ШЫГА БАСТАФАН

ЖУРНАЛ ИЗДАЕТСЯ С 1944 г.

PUBLISHED SINCE 1944

Бас редакторы
х.ғ.д., проф., ҚР ҮФА академигі **М.Ж. Жұрынов**

Редакция алқасы:

Адекенов С.М. проф., академик (Қазақстан) (бас ред. орынбасары)
Величкин В.И. проф., корр.-мүшесі (Ресей)
Вольдемар Вуйчик проф. (Польша)
Гончарук В.В. проф., академик (Украина)
Гордиенко А.И. проф., академик (Белорус)
Дука Г. проф., академик (Молдова)
Илолов М.И. проф., академик (Тәжікстан),
Леска Богуслава проф. (Польша),
Локшин В.Н. проф. чл.-корр. (Қазақстан)
Нараев В.Н. проф. (Ресей)
Неклюдов И.М. проф., академик (Украина)
Нур Изура Удзир проф. (Малайзия)
Перни Стефано проф. (Ұлыбритания)
Потапов В.А. проф. (Украина)
Прокопович Полина проф. (Ұлыбритания)
Омбаев А.М. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Отелбаев М.О. проф., академик (Қазақстан)
Садыбеков М.А. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Сатаев М.И. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Северский И.В. проф., академик (Қазақстан)
Сикорски Марек проф., (Польша)
Рамазанов Т.С. проф., академик (Қазақстан)
Такибаев Н.Ж. проф., академик (Қазақстан), бас ред. орынбасары
Харин С.Н. проф., академик (Қазақстан)
Чечин Л.М. проф., корр.-мүшесі (Қазақстан)
Харун Парлар проф. (Германия)
Энджун Гао проф. (Қытай)
Эркебаев А.Ә. проф., академик (Қыргыстан)

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының баяндамалары»
ISSN 2518-1483 (Online),
ISSN 2224-5227 (Print)

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» Республикалық қоғамдық бірлестігі (Алматы қ.)
Қазақстан республикасының Мәдениет пен ақпарат министрлігінің Ақпарат және мұрағат комитетінде 01.06.2006 ж.
берілген №5540-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 500 дана.

Редакцияның мекенжайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., 220, тел.: 272-13-19, 272-13-18,
<http://nauka-nanrk.kz>, reports-science.kz

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2018

Типографияның мекенжайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Муратбаева көш., 75.

ДОКЛАДЫ
НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2018• 3

Г л а в н ы й р е д а к т о р
д.х.н., проф., академик НАН РК **М. Ж. Журинов**

Р е д а к ц и о н на я к ол л е г и я:

Адекенов С.М. проф., академик (Казахстан) (зам. гл. ред.)
Величкин В.И. проф., чл.-корр. (Россия)
Вольдемар Вуйцик проф. (Польша)
Гончарук В.В. проф., академик (Украина)
Гордиенко А.И. проф., академик (Беларусь)
Дука Г. проф., академик (Молдова)
Илолов М.И. проф., академик (Таджикистан),
Леска Богуслава проф. (Польша),
Локшин В.Н. проф. чл.-корр. (Казахстан)
Нараев В.Н. проф. (Россия)
Неклюдов И.М. проф., академик (Украина)
Нур Изура Удзир проф. (Малайзия)
Перни Стефано проф. (Великобритания)
Потапов В.А. проф. (Украина)
Прокопович Полина проф. (Великобритания)
Омбаев А.М. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Отелбаев М.О. проф., академик (Казахстан)
Садыбеков М.А. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Сатаев М.И. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Северский И.В. проф., академик (Казахстан)
Сикорски Марек проф., (Польша)
Рамазанов Т.С. проф., академик (Казахстан)
Такибаев Н.Ж. проф., академик (Казахстан), зам. гл. ред.
Харин С.Н. проф., академик (Казахстан)
Чечин Л.М. проф., чл.-корр. (Казахстан)
Харун Парлар проф. (Германия)
Энджун Гао проф. (Китай)
Эркебаев А.Э. проф., академик (Кыргызстан)

Доклады Национальной академии наук Республики Казахстан»

ISSN 2518-1483 (Online),
ISSN 2224-5227 (Print)

Собственник: Республиканское общественное объединение «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы)

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации и архивов Министерства культуры и информации Республики Казахстан №5540-Ж, выданное 01.06.2006 г.

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 500 экземпляров

Адрес редакции: 050010, г.Алматы, ул.Шевченко, 28, ком.218-220, тел. 272-13-19, 272-13-18
<http://nauka-nanrk.kz>, reports-science.kz

©Национальная академия наук Республики Казахстан, 2018 г.

Адрес типографии: ИП «Аруна», г.Алматы, ул.Муратбаева, 75

E d i t o r i n c h i e f
doctor of chemistry, professor, academician of NAS RK **M.Zh. Zhurinov**

E d i t o r i a l b o a r d:

Adekenov S.M. prof., academician (Kazakhstan) (deputy editor in chief)
Velichkin V.I. prof., corr. member (Russia)
Voitsik Valdemar prof. (Poland)
Goncharuk V.V. prof., academician (Ukraine)
Gordiyenko A.I. prof., academician (Belarus)
Duka G. prof., academician (Moldova)
Ilolov M.I. prof., academician (Tadzhikistan),
Leska Boguslava prof. (Poland),
Lokshin V.N. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Narayev V.N. prof. (Russia)
Nekludov I.M. prof., academician (Ukraine)
Nur Izura Udzir prof. (Malaysia)
Perni Stephano prof. (Great Britain)
Potapov V.A. prof. (Ukraine)
Prokopovich Polina prof. (Great Britain)
Ombayev A.M. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Otelbayev M.O. prof., academician (Kazakhstan)
Sadybekov M.A. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Satayev M.I. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Severskyi I.V. prof., academician (Kazakhstan)
Sikorski Marek prof., (Poland)
Ramazanov T.S. prof., academician (Kazakhstan)
Takibayev N.Zh. prof., academician (Kazakhstan), deputy editor in chief
Kharin S.N. prof., academician (Kazakhstan)
Chechin L.M. prof., corr. member. (Kazakhstan)
Kharun Parlar prof. (Germany)
Endzhun Gao prof. (China)
Erkebayev A.Ye. prof., academician (Kyrgyzstan)

Reports of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2224-5227

ISSN 2518-1483 (Online),

ISSN 2224-5227 (Print)

Owner: RPA "National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan" (Almaty)

The certificate of registration of a periodic printed publication in the Committee of Information and Archives of the Ministry of Culture and Information of the Republic of Kazakhstan N 5540-Ж, issued 01.06.2006

Periodicity: 6 times a year

Circulation: 500 copies

Editorial address: 28, Shevchenko str., of.219-220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19, 272-13-18,
<http://nauka-nanrk.kz> / reports-science.kz

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2018

Address of printing house: ST "Aruna", 75, Muratbayev str, Almaty

**REPORTS OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

ISSN 2224-5227

Volume 3, Number 319 (2018), 73 – 76

K.T. Auezova¹, K.B. Tazhibekova¹, M.T. Nabieva²¹Karaganda State Technical University;²JSC "Financial Academy"

ahmetzhanov@mail.ru, kashamida@mail.ru, ashamekova@mail.ru

**SOCIAL RESPONSIBILITY OF BUSINESS:
PROBLEMS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT**

Abstract. The company's social responsibility (or corporate social responsibility, CSR) is its contribution to economic, environmental and social activities that ensure and support sustainable development, both of the company itself, and of its region of presence and society as a whole. Describing the current state of the theory of sustainable development, it should be noted that at present there is no generally accepted approach to interpreting the essence of this phenomenon and the content of the corresponding concept. Discussions continue on the principles and factors of sustainable development, the legality of using the notion of "sustainable development" in relation to business and a separate business organization, the place of the concept of sustainable development in the system of concepts associated with the issues of corporate social responsibility, the relationship between the concepts of "sustainable development of the company" and "Corporate sustainability".

Keywords: social responsibility, economics, science, security, problems, corporations.

Introduction. The social responsibility of companies does not contradict their desire for maximum profit, but this is not a current, but a promising profit. The participation of the corporation in solving social and environmental problems, in social partnership, in accelerating the development of regions of presence, changes the world for the better and thereby, first, creates better business conditions, increases the purchasing power of consumers, and second, reduces political and social risks, capable to destroy the company, and, thirdly, increase the value of its brand, i.e. market capitalization.

Methods of research. The research was compiled by the works of domestic and foreign leading economists. During the research, the author used methods of system, comparative, factor analysis, as well as methods of statistical analysis of economic processes. In the course of the work, the author used the general methodological principles that enabled him to fully and objectively study the problems. The basis of the research is the system approach, the logic of application, the historical approach, the comparative method, the content analysis of documents and research materials.

The discussion of the results. The social responsibility of private business, non-governmental and charitable organizations, and private individuals is particularly important in the sphere of education. First of all, it concerns helping young people who do not have the opportunity to pay for their education on their own, in order to get a decent education.

Required:

- Create a network of public-private partnerships for the development of higher and secondary education.
- Develop a multi-level system of grants for training.
- Create a system of specialized educational institutions of research and applied education that take into account regional specialization throughout the country.
- Legally enforce compulsory production practices at enterprises, starting with the second year of study at the university.

The social responsibility of a Russian company is determined in accordance with legally stipulated and voluntary actions that are in a constant process of improvement as a result of regular dialogues of the company with stakeholders within the company and outside it. Socially responsible is a company that complies with all the statutory rules and obligations included in the minimum set of attributes of corporate social responsibility, which includes:

- production of high-quality and safe goods and services;
- full payment of all types of taxes;
- payment of regular wages to their employees and making their contribution to their social security;
- compliance with antimonopoly legislation requirements;
- Observance of legislative norms in the field of environmental protection and state requirements for environmentally friendly production;
- ensuring the safety, health and safety of employees, compliance with labor law;
- observance of human rights provided by the Constitution of the Republic of Kazakhstan.

Currently, there are about 30 international standards in the field of CSR in the world. They are designed to assess and manage CSR activities, as well as to report in this area at the corporate level. For more adequate perception and for implementation at the corporate level, these standards should be grouped, for example, into four main groups, depending on the scope and purposes of their use:

- Guidelines and codes of conduct (Amnesty International Guidelines for the Observance of Human Rights for Companies and OECD for Multinational Enterprises, UN Global Compact and others);

- Management systems and certification schemes (Environmental Management and Audit Scheme EMAS, eco-standards ISO 9000 and 14001, standard for assessing social aspects of SA 8000 management systems and others);

- Rating indices (Dow Jones index for sustainable development DJSI, "ethical" indices FTSE4Good, etc.)

- Reporting systems (GRI Global Sustainability Reporting Initiative and AA1000S Reporting Processes)

- Being a voluntary activity of the company, social and environmental reporting and reporting in the field of sustainable development represent a technology and a tool of corporate governance that allows to systematize the company's activities in the non-financial sphere (social, environmental and other programs and initiatives) and improve the quality of strategic and operational management that leads to an increase in the sustainability and manageability of the organization as a whole. Such voluntary open reporting allows the company to demonstrate its commitment to the principles of CSR and sustainable development, to become transparent to society and to provide meaningful information for it in the framework of corporate environmental, social and ethical performance.

The company should create principles and standards (a collective agreement, a code of corporate conduct, etc.) that would take into account the interests of employees, for example, pay staff costs in the event of sickness or injury at work. Such a way of creating enterprises of high social responsibility will be most effective in the conditions of an unformed social security system. Responsibility for the social issues of their own employees will be borne by enterprises, and the state's expenses will be distributed among the poorest layers of the population. Such an approach, although not profitable for business in the short term, but in the long term this will benefit not only business, but the state and the whole society as a whole.

In China, there are government programs to eradicate poverty, help people affected by natural disasters and disasters, sponsorship in education, etc. The Chinese leadership is confident that companies should adopt the state's initiative and take responsibility for financing charitable programs. In countries such as China and Russia, the existence of social programs forces companies to spend money, and enterprises, in turn, write these expenses in balance as expenses for charity, i.e. non-earmarked costs. Unlike the target expenses, charity does not bring profit, which means that shareholders receive less dividends. The question arises: if companies perceive charity as additional costs and do not realize the benefits of their investments, do they correctly understand the phenomenon of social responsibility? And can a company turn social responsibility into a core business and, at the same time, have good financial indicators at the end of the year?

The social responsibility of the enterprise opens up the following perspectives:

1. Improvement of financial indicators - active social policy, transparency of the enterprise in relation to environmental protection and relations with personnel can influence financial indicators. The study showed a direct link between the quality of corporate social responsibility policies and the improvement of its financial performance. The financial indicators of enterprises carrying out an active social policy turned out to be 10% higher than those of other enterprises. The study evaluated eight key indicators, including turnover growth, sales growth, and increase in gross profit for the periods of 1 year and 3 years. The increase in net profit was also estimated.

2. Reduction of operating expenses - in addition to improving financial indicators, the social responsibility policy allows reducing operating expenses. In particular, such results lead to initiatives aimed at improving the environmental safety of production.

3. Improving the image and reputation of brands - great opportunities in the market create conditions in which the choice of consumers of a product or brand is influenced not only by the price of the product and its quality, but also by dozens of other factors. One of the factors of influence, as the research shows, is the reputation of the enterprise as a socially responsible subject. Factors most influencing public opinion about the enterprise: social responsibility of the enterprise (49%), quality and reputation of the brand (40%), business indicators of the enterprise (32%). Social responsibility came to the forefront as a factor shaping the opinion of consumers.

4. Increased sales and customer loyalty - a successful and well-considered policy of social responsibility can significantly affect the level of sales of enterprises and customer loyalty. It should be noted the emerging relationship between the behavior of consumers and the reputation of the enterprise as a socially responsible.

5. Reducing staff turnover, increasing staff loyalty, increasing staff motivation - enterprises that pursue an active policy of social responsibility, attract professionals more easily, reduce staff turnover, and reduce the cost of training employees due to low turnover. In 2010, more than half of graduates of prestigious universities preferred to choose companies that are known for their responsible attitude to society, significant social programs.

6. Reducing pressure from inspection bodies - the publication of principles and policies for employees, the environment, in relations with suppliers, gives an answer to state bodies, which is the approach of the enterprise to these issues. An important role is played by regular social audit.

7. Access to capital - one of the trends of recent years - the growth of so-called socially responsible investments. Summing up, it should be noted that in Russia there are distinct trends in the sphere of small business that in the near future socially responsible enterprises will receive significantly greater competitive advantages in the market than enterprises with a traditional approach to the relationship with society. The impact of social responsibility on competitiveness is constantly increasing.

Thus, social responsibility is a powerful and comprehensive management tool. Moreover, managers and owners of enterprises need to already carry out social investments to get a decent effect in the future and strengthen their competitive positions in the market.

Describing the current state of the theory of sustainable development, it should be noted that at present there is no generally accepted approach to interpreting the essence of this phenomenon and the content of the corresponding concept. Discussions continue on the principles and factors of sustainable development, the legality of using the notion of "sustainable development" in relation to business and a separate business organization, the place of the concept of sustainable development in the system of concepts associated with the issues of corporate social responsibility, the relationship between the concepts of "sustainable development of the company" and "Corporate sustainability".

REFERENCES

- [1] Strategy 2030. State program of development // [www.kazembassy / strategy_2030.html](http://www.kazembassy.kz/strategy_2030.html) (In Russian)
- [2] Brusilovsky, BI Social responsibility of business. / [Electronic resource] - Access mode: http://brusilovskiy.ru/point/social_otv_biznes/ (circulation date 08. 01. 2013) 2. Konstantinov, NI Social responsibility of small business in the conditions of a transforming economy. / NI Konstantinov. - Socio-economic problems of Russia's development and the processes of globalization: the potential of the possible [Electronic resource] - Access mode: <http://www.ibl.ru/konf/061207/28.html> / (circulation date 06. 01. 2013)
- [3] David Bray "Social Space and Governance in Urban China" // Stanford University Press, 2005, p. 3.
- [4] AN Chumikov, MP Bocharov. Public Relations: Theory and Practice Moscow, izd. The "Case" 2008
- [5] State and society: problems of social responsibility / Min. Labor and Social. development of the Russian Federation / Moscow. state. social university. - M., 2003
- [6] Zhansagimova A.E., Factors of increase in efficiency of the use of manpower in the regional economy. Economics and Statistics: Quarterly Scientific and Information Journal of the Republic of Kazakhstan for Statistics.-Astana, 2015.-No. 2.-P.81.-86
- [7] Williams, Cynthia A.; Ruth V. Aguilera (2008). "Corporate Social Responsibility in a Comparative Perspective", in Crane, A., et.al.: The Oxford Handbook of Corporate Social Responsibility (PDF), Oxford: Oxford University Press. ISBN 0199211590. Retrieved on 2008-03-06.

[8] Habisch, Andr; Jan Jonker, Martina Wegner, R. Schmidpeter (eds.) (2005). Corporate Social Responsibility across Europe. Heidelberg: Springer. ISBN 978-3-540-23251-3.

К.Т. Ауезова¹, К.Б. Тажибекова¹, М.Т. Набиева²

¹Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті;

²«Қаржы академиясы» АҚ

ahmetzhanov@mail.ru, kashamida@mail.ru, ashameetova@mail.ru

БИЗНЕСТИҚ ӘЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІГІ: МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӘНЕ ДАМУ КЕЛЕШЕГІ

Аннотация. Компанияның әлеуметтік жауапкершілік (немесе корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік, КӘЖ) - компанияның және тұтас алғанда аймақтағы және оның қоғамдағы қатысуымен екі тұрақты дамуын қамтамасыз ету мен қолдау, экономикалық, экологиялық және әлеуметтік іс-шаралар, оның үлес болып табылады. тұрақты даму теориясының қазіргі жағдайын сипаттау, ол құбылыстың түсіндіру және тиісті ұғымдардың мазмұнына ешқандай ортақ көзқарас, қазіргі уақытта бар екенін атап өткен жөн. тұрақты даму принциптері мен факторлары туралы дебаттарға, бизнес және жеке бизнесті ұйымдастыру қатысты «тұрақты даму» концепциясын қолдану заңдылығы, корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік мәселелеріне байланысты ұғымдардың жүйесін тұрақты даму тұжырымдамасын орны, «компаниясының тұрақты даму» ұғымдары арасындағы қарым-қатынас және «Корпоративтік тұрақтылық».

Түйін сөздер: әлеуметтік жауапкершілік, экономика, ғылым, қауіпсіздік, проблемалар, корпорациялар.

УДК 334.72

К.Т. Ауезова¹, К.Б. Тажибекова¹, М.Т. Набиева²

¹Карагандинский государственный технический университет;

²АО «Финансовая Академия»

СОЦИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ БИЗНЕСА: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ

Аннотация. Социальная ответственность компаний (или корпоративная социальная ответственность, КСО) – это ее вклад в экономическую, экологическую и социальную деятельность, обеспечивающий и поддерживающий устойчивое развитие, как самой компании, так и региона ее присутствия и общества в целом. Характеризуя современное состояние теории устойчивого развития, следует отметить, что в настоящее время отсутствует общепринятый подход к трактовке сути этого явления и содержания соответствующего понятия. Продолжаются дискуссии о принципах и факторах устойчивого развития, правомерности использования понятия «устойчивое развитие» применительно к бизнесу и отдельной бизнес-организации, о месте концепции устойчивого развития в системе концепций, ассоциируемых с проблематикой корпоративной социальной ответственности, о соотношении понятий «устойчивое развитие компаний» и «корпоративная устойчивость».

Ключевые слова: социальная ответственность, экономика, наука, безопасность, проблемы, корпорации

Сведения об авторах:

Ауезова Карлыгаш Танатаровна - и.о. доцент кафедры «Менеджмент». Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилёва. г. Астана, ул.К.Жирентаева 13;

Тажибекова Кашамида Базылбековна - кандидат экономических наук, доцент, Карагандинский государственный технический университет. Караганда, Республика Казахстан

Набиева Марал Туракановна – Докторант. АО «Финансовая Академия». г. Астана, ул.Валиханова 11.

МАЗМҰНЫ

Техникалық ғылымдар

(ағылшын тілінде)

Әліпбеки О.Ә., Дюсенбеков З.Д., Алипбекова Ч.А., Sterenharz A. Қазақстан республикасында кіңістіктік деректерді сандандыру проблемары мен шешу жолдары.....	5
Генбач А.А., Бондарцев Д.Ю. Зерттеу нәтижесі қуаттылық-бір жабдық жүйесі энергия құрылышының энергетикалық құрылышының элементі.....	11
Ракишев Б.Р., Кузьменко С.В., Съедина С. А., Тулебаев К.К. Сарбай карьері мысалында кен орындарының тұрақтылығын кен-геологиялық факторлардың әсерін талдау.....	19

Аграрлық ғылымдар

(ағылшын тілінде)

Семенов В.Г., Баймұқанов Да.А., Тюрин В.Г., Косяев Н.И., Мударисов Р.М., Никитин Да.А., Исхан К.Ж., Қалмагамбетов М.Б., Тлепов А.А. Өнімділік сапасы және үдайы өсіруді жүзеге асырганда аналық сиыр мен бұзау организімінде өзгеше корғаныс.....	26
Исанова Г.Т., Абдувалий Да., Куанышбекова А.Г. Оңтүстік Балқаш құмды шөлдерінің шаңды дауылдар түріндегі дефляциялық процесстері.....	39
Абралиев О., Тажисуголова Ж., Кудайбергенова А. Қазақстан республикасындағы бидай нарығының әлеуетін зерттеуі	46

Қоғамдық ғылымдар

(ағылшын тілінде)

Дошан А.С., Рей И.Ю., Саябаев К.М. Ауылдық жасыл туризм дамуының келешегі.....	55
Кусанинова А. А., Козловски В. Еуропадағы әлеуметтік сақтандырудың кейір ерекшеліктері (Ұлыбритания, Германия және Швеция мысалында).....	61
Каирденов С. С., Бартоломью Дея Тортелла. Экономикалық талықында жағдайындағы Ресей федерациясында және Татарстандағы ислам даму банкі қаржы кызметінің дамуы мен бейімделуінің болашағы.....	67
Ауезова К.Т., Тажибекова К.Б., Набиева М.Т. Бизнестің әлеуметтік жауапкершілігі: мәселелері және даму Келешегі.....	73
Аюпова З.К., Құсайынов Да.Ф. Қазақстан республикасындағы ана мен бала құқығын қоргаудың жаңа қырлары.....	77
Джрауова Қ.С., Бекешева Да.А., Кусаева Н.С. Инновациялық дамудың кластерлік бағыты және Қызылорда облысында дамытудың басымдылықтары.....	83
Ескалиева А. Ж., Молдашева А.К., Ахметова Г.Т. Қасібишілдіктің факторы ретінде адам капиталының сапасы.....	91
Калыкова Б.Б., Бельгібаева Ж.Ж., Бельгібаев А.К. Қазақстанның азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуінде халық шаруашылықтардың рөлі.....	95
Омарханова Ж.М., Мухамбетова З.С., Матаева Б.Т. Шетелдік елдердегі агрегаттардың ерекшелектері.....	99
Сабирова Р.К., Джумаева А.К., Сайынова Л.К. Өнеркәсіптік кәсіпорындардағы баға белгілеу әдістері.....	103
Тұрманханбетова Г.А., Джарикбаева Да.Т. Қазақстан республикасынан қаржылық жүйесін занды және ұйымдастыру негізідері.....	107
Шаукерова З.М., Булашева А.А., Нурпеисова Да.М. 16 ҚЕХС (IFRS) бойынша лизингтік операциялар бойынша есепке алушы жетілдіру.....	111
Джанмұлдаева Л.Н., Шариповой Да.Б., Абжаптаровой А.О. Қазақстанның солтүстік өнірінде кәсіпкерлікте қалыптастырудың ерекшеліктері.....	115

Техникалық ғылымдар

(орыс тілінде)

Әліпбеки О.Ә., Дюсенбеков З.Д., Алипбекова Ч.А., Sterenharz A. Қазақстан республикасында кіңістіктік деректерді сандандыру проблемары мен шешу жолдары.....	119
Генбач А.А., Бондарцев Д.Ю. Зерттеу нәтижесі қуаттылық-бір жабдық жүйесі энергия құрылышының энергетикалық құрылышының элементі.....	125
Ракишев Б.Р., Кузьменко С.В., Съедина С. А., Тулебаев К.К. Сарбай карьері мысалында кен орындарының тұрақтылығын кен-геологиялық факторлардың әсерін талдау.....	133

Аграрлық ғылымдар

(орыс тілінде)

Семенов В.Г., Баймұқанов Да.А., Тюрин В.Г., Косяев Н.И., Мударисов Р.М., Никитин Да.А., Исхан К.Ж., Қалмагамбетов М.Б., Тлепов А.А. Өнімділік сапасы және үдайы өсіруді жүзеге асырганда аналық сиыр мен бұзау организімінде өзгеше корғаныс.....	141
---	-----

СОДЕРЖАНИЕ

Технические науки (на английском языке)

Алипбеки О.А., Дюсенбеков З.Д., Алипбекова Ч.А., Sterenharz A. Проблемы и пути решения цифровизации пространственных данных республики Казахстан.....	5
Генбач А.А., Бондарцев Д.Ю. Научная методика создания капиллярно-пористых систем охлаждения для элементов энергооборудования электростанций.....	11
Ракишев Б.Р., Кузьменко С.В., Съединина С. А., Тулебаев К.К. Анализ влияния горно-геологических факторов на устойчивость бортов на примере Сарбайского карьера.....	19

Аграрные науки (на английском языке)

Семенов В.Г., Баймukanов Д.А., Тюрин В.Г., Косяев Н.И., Мударисов Р.М., Никитин Д.А., Исхан К.Ж., Калмагамбетов М.Б., Тлепов А.А. Неспецифическая защита организма коров - матерей и телят в реализации воспроизводительных и продуктивных качеств.....	26
Исанова Г.Т., Абдувалий Д., Куанышбекова А.Г. Дефляционные процессы в виде пыльных бурь в песчаных пустынях Южного Прибалкаша.....	39
Абралиев О., Тажикулова Ж., Кудайбергенова А. Исследование потенциала рынка пшеницы в Республике Казахстан.....	46

Общественные науки (на английском языке)

Дошан А.С., Рей И.Ю., Саябаев К.М. Перспективы развития сельского зеленого туризма.....	55
Кусанинова А.А., Козловски В. Некоторые особенности социального страхования в Европе (на примере Великобритании, Германии и Швеции).....	61
Каирденов С.С., Bartolomé Deyá Tortella. Перспективы адаптации и развития финансовой деятельности исламского банка развития в Российской Федерации и Татарстане в условиях экономических шоков.....	67
Ауезова К.Т., Тажибекова К.Б., Набиева М.Т. Социальная ответственность бизнеса: проблемы и перспективы развития.....	73
Аюпова З.К., Кусанинов Д.У Новые подходы защиты прав женщин и детей в Республике Казахстан.....	77
Джерайрова К.С., Бекешева Да.А., Кусаева Н.С. Кластерное направление инновационного развития и приоритеты развития в Кызылординской области.....	83
Ескалиева А. Ж., Молдасиева А.К., Ахметова Г.Т. Качество человеческого капитала как фактор профессионализации.....	91
Калькова Б.Б., Бельгебаева Ж.Ж., Бельгебаева А.К. Роль хозяйств населения в обеспечении продовольственной безопасности Казахстана.....	95
Омарханова Ж.М., Мухамбетова З.С., Матаева Б.Т. Особенности агротуризма в зарубежных странах.....	99
Сабирова Р.К., Джумаева А.К., Сайынова Л.К. Методы ценообразования на промышленных предприятиях.....	103
Турманбетова Г.А., Джарикбаева Да.Т. Правовые и организационные основы финансовой системы Республики Казахстан.....	107
Шаукерова З.М., Булашева А.А., Нурпесисова Да.М. Совершенствование учета лизинговых операций в соответствии с МСФО (IFRS) 16.....	111
Джсанмулдаева Л.Н., Шарипова Да.Б., Абжаптарова А.О. Особенности формирования предпринимательства в северном регионе Республики Казахстана.....	115

Технические науки (на русском языке)

Алипбеки О.А., Дюсенбеков З.Д., Алипбекова Ч.А., Sterenharz A. Проблемы и пути решения цифровизации пространственных данных республики Казахстан.....	119
Генбач А.А., Бондарцев Д.Ю. Научная методика создания капиллярно-пористых систем охлаждения для элементов энергооборудования электростанций.....	125
Ракишев Б.Р., Кузьменко С.В., Съединина С. А., Тулебаев К.К. Анализ влияния горно-геологических факторов на устойчивость бортов на примере Сарбайского карьера.....	133

Аграрные науки (на русском языке)

Семенов В.Г., Баймukanов Д.А., Тюрин В.Г., Косяев Н.И., Мударисов Р.М., Никитин Д.А., Исхан К.Ж., Калмагамбетов М.Б., Тлепов А.А. Неспецифическая защита организма коров - матерей и телят в реализации воспроизводительных и продуктивных качеств.....	141
---	-----

CONTENTS
Technical sciences

(in English)

<i>Alipbeki O., Dyusenbekov Z., Alipbekova Ch., Sterenharz A.</i> Problems and ways to solve digitizing of spatial data in the republic of Kazakhstan.....	5
<i>Genbach A.A., Bondartsev D.Yu.</i> Scientific method of creation capillary-porous cooling systems for elements of energy building of power stations.....	11
<i>Rakishev B.R., Kuzmenko S.V., Sedina S.A., Tulebayev K.K.</i> The analysis of influence of mining-geological factors on edges stability on the example of the Sarbai pit.....	19

Agrarian science

(in English)

<i>Semenov V.G., Baimukanov D.A., Tyurin V.G., Kosyaev N.I., Mudarisorov R.M., Nikitin D.A., Iskhan Zh. K., Kalmagambetov M.B., Tlepov A.A.</i> Nonspecific protection of the organism of cows-mothers and calves in realization of reproductive and productive qualities.....	26
<i>Issanova G.T., Abuduwaili J., Kuanyshbekova A. G.</i> Deflation processes as dust storms in the sandy deserts of the southern Balkash region.....	39
<i>Abrailev O., Tazhygulova Zh., Kudaibergenova A.</i> Research on the wheat market potential in the republic of Kazakhstan....	46

Social Sciences

(in English)

<i>Doshan A.S., Rey I.Yu., Sayabayev K.M.</i> Prospects for the development of agricultural green tourism.....	55
<i>Kussainova A.A., Kozlowski W.</i> Some peculiarities of social insurance in Europe (on the example of great Britain, Germany and Sweden).....	61
<i>Kairdenov S.S., Bartolomé DeyáTortella.</i> The prospects of adaptation and development of financial activity of islam bank of development in the Russian federation and Tatarstan in the conditions of economic shocks.....	67
<i>Auezova K.T., Tazhibekova K.B., Nabieva M.T.</i> Social responsibility of business: problems and prospects of development... 73	73
<i>Ayupova Z.K., Kussainov D.U.</i> New approaches of the protection of the women's and children'srights in the republic of Kazakhstan.....	77
<i>Jrauova K., Bekesheva D., Kusaeva N.</i> Clustering directions of innovative development and its priority development in Kyzylorda oblast.....	83
<i>Eskalieva A.Zh., Молдашева А.К., Ахметова Г.Т.</i> Quality of human capital as a factor of professionalization.....	91
<i>Kalykova B.B., Belgibayeva Zh.Zh., Belgibayev A.K.</i> A role of economies of population in providing of food safety of Kazakhstan.....	95
<i>Omarhanova Zh.M., Mukhambetova Z.S., Mataeva B.T.</i> Peculiarities of agreturism in foreign countries.....	99
<i>Sabirova R.K., Dzhumaeva A.K., Sayynova L.K.</i> Methods of pricing on industrial enterprises.....	103
<i>Turmakhanbetova G.A., Jarikbayeva D.T.</i> Legal and organizational basis of the financial system of the republic of Kazakhstan.....	107
<i>Shaukerova Z.M., Bulasheva A.A., Nurpeisova D.M.</i> Improvement of accounting for leasing operations under (IFRS) 16.....	111
<i>Janmoldayeva L.N. Sharipova D.B., Abzhapparov A.O.</i> Peculiarities of enterprise formation in the northern region of Kazakhstan.....	115

Technical sciences

(in Russian)

<i>Alipbeki O., Dyusenbekov Z., Alipbekova Ch., Sterenharz A.</i> Problems and ways to solve digitizing of spatial data in the republic of Kazakhstan.....	119
<i>Генбач А.А., Бондарцев Д.Ю.</i> Зерттеу нәтижесінде күттегілік-бір жабдық жүйесі энергия күрьылсының энергетикалық күрьылсының элементі.....	125
<i>Rakishev B.R., Kuzmenko S.V., Sedina S.A., Tulebayev K.K.</i> The analysis of influence of mining-geological factors on edges stability on the example of the Sarbai pit.....	133

Agrarian science

(in Russian)

<i>Semenov V.G., Baimukanov D.A., Tyurin V.G., Kosyaev N.I., Mudarisorov R.M., Nikitin D.A., Iskhan Zh. K., Kalmagambetov M.B., Tlepov A.A.</i> Nonspecific protection of the organism of cows-mothers and calves in realization of reproductive and productive qualities.....	141
--	-----

**Publication Ethics and Publication Malpractice
in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www:nauka-nanrk.kz

ISSN 2518-1483 (Online), ISSN 2224-5227 (Print)

<http://www.reports-science.kz/index.php/ru/>

Редакторы М. С. Ахметова, Т.А. Апендиев, Аленов Д.С.
Верстка на компьютере А.М. Кульгинбаевой

Подписано в печать 13.06.2018.
Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать – ризограф.
9,8 п.л. Тираж 500. Заказ 3.